

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-16
Besvaras senast
2020-12-30

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2020/21:1051 Allmännyttans lägenheter

Tidigare i år tillsatte regeringen utredningen En socialt hållbar bostadsförsörjning, som skulle ta fram förslag på hur kommuner ska kunna hjälpa hushåll som står långt från bostadsmarknaden att hitta ett boende som passar deras behov.

Förslagen som utredningen nu kommit med är att fler lägenheter ska förmedlas efter behov snarare än kötid.

”Man måste se bostäder som en knapp resurs och fördela bostäderna efter de som har störst behov. Hushåll som inte har någonstans att bo eller är väldigt trångbodda kanske skulle få någon form av förtur”, säger Henrik Weston, utvecklingsledare på Länsstyrelsen i Stockholm.

Allmännyttan har hittills utgjorts av kommunala bostadsföretag över hela Sverige med uppgift att tillhandahålla prisvärda hyreslägenheter för alla invånare. Lägenheterna har tilldelats via en kommunal bostadskö, där kommunens socialförvaltning fått tillhandahålla cirka 5–10 procent av lägenheterna för så kallade sociala kontrakt för de specifika grupper som socialkontoret behövt hjälpa. Detta fungerade väl fram till 2000-talet då den utomeuropeiska invandringen tog fart på allvar och ett nytt klientel behövde försörjas med bostäder.

Sedan millennieskiftet har 2 miljoner uppehållstillstånd delats ut, och antalet nybyggda bostäder har inte tillnärmelsevis kunnat hänga med i denna utveckling. Då Sveriges migration till stor del är bidragsdriven och de som kommer till Sverige sällan själva har medel att bekosta sitt boende har akuta problem med bostadsförsörjning uppstått i de flesta av landets kommuner. Med anvisningslagen har kommunerna inte längre något val, och i flera av tätorternas kommuner har den kommunala bostadsförmedlingen i allt högre utsträckning kommit att tillgodose kommunens socialförvaltning med lägenheter från den allmänna bostadskön.

De flesta medborgare med förankring på arbetsmarknaden och ett mindre antal barn skulle vid en behovsmässig bedömning aldrig kunna hävda sig mot de nyanlända grupper av barnrika familjer som står utanför arbetsmarknaden utan blir i stället hänvisade till att köpa sig ett eget boende.

Denna successiva avveckling av allmännyttans tidigare uppgift, ”att tillhandahålla prisvärda hyreslägenheter för alla”, väcker en del funderingar för framtiden. Kommer kommunerna, och ytterst väljarna, i framtiden att vara villiga att investera i kostsamma nybyggda hyreshus då de vet att de som välintegrerade skattebetalare kommer sist i kön till dessa bostäder? Kommer kommunerna över huvud taget att vilja skapa dessa områden med hyresgäster som blivit tilldelade lägenheterna av socialförvaltningen? Tveksamt, och detta är mycket illa. Samhället behöver hyresrätter för alla de som av olika anledningar inte vill binda sig vid ett bostadsköp. Allmännyttan är i grund och botten en kooperativ lösning som är till för oss alla, och för att den ska fungera är det absolut nödvändigt att det finns en tillit hos de som faktiskt betalar och att dessa inte känner att allmännyttan inte längre är till för dem.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Per Bolund:

Delar statsrådet utredningens slutsatser att fler bostäder från allmännyttan ska fördelas efter behov i stället för efter kötid?

.....
Mikael Strandman (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander